

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Bergen 20.01.10

Høring - om forskrift for ny grunnskolelærerutdanning

NLA takker for anledning til å gi uttale til utkast til forskrift for ny grunnskolelærerutdanning. Vi har i arbeidet med uttalelsen hatt kontakt med Kristne Friskolers Forbund.

Generell vurdering

Vi vurderer forskriften som et godt grunnlag for å utarbeide grunnskolelærerutdanninger til beste for framtidens barn og unge, og vi vil gi honnør til rammeplanutvalgets arbeid.

Danningsperspektivet

I Kunnskapsløftet, generell del, understrekes lærerens oppgave som tydelig voksen og som verdiformidler:

Lærernes viktigste læremiddel er de selv. Derfor må de tore å vedkjenne seg sin personlighet og egenart, og fremtre som robuste og voksne mennesker for unge som skal utvikles følelsesmessig og sosialt. Fordi lærerne er blant de voksne personer som barn og ungdom får mest med å gjøre, må de våge å stå fram tydelig, levende og bevisst i forhold til den kunnskap, de ferdigheter og de verdier som skal formidles.

Vi mener at dette aspektet nærmest er borte i forslaget til rammeplan. Rammeplanutvalget sier selv i sin kommentar til §1 at de har vært opptatt av at utdanningenes dannelsesperspektiv må ivaretas. De mener dette gjenspeiles i følgende formulering: ”Utdanningene skal sette læreryrket inn i en historisk og samfunnsmessig sammenheng og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.” Vi mener det er nødvendig å tydeliggjøre dette enda mer. Det er også viktig i et så sentralt dokument å understreke at skolen skal være der som en samarbeidspartner for foreldre og foresatte som har et primæransvar når det gjelder oppdragelse og undervisning. Vi foreslår følgende tilleggformuleringer i tredje avsnitt (*kursivert*):

Institusjonene skal legge til rette for integrerte grunnskolelærerutdanninger med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag. Grunnskolelærerutdanningene skal gi kandidatene solide faglige og didaktiske kunnskaper, *gi innsikt i deres ansvar som verdiformidlere, rollemodeller og støtte for foreldre og foresatte*, kvalifisere for forskningsbasert yrkesutøvelse og for kontinuerlig profesjonell utvikling. Utdanningene skal kjennetegnes av et nært samspill med profesjonsfeltet og ulike samfunnsaktører. *Utdanningene skal legge til*

NLA HØGSKOLEN

rette for utvikling av den brede kompetansen som læreryrket krever, sette læreryrket inn i en historisk og samfunnsmessig sammenheng. De skal bidra til etisk, livssynsmessig og kulturell innsikt, kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.

Også i læringsutbytteformuleringene bør oppdragelses- og verdiperspektivet komme tydeligere fram, for å motvirke faren for at kunnskapsformidling blir stående som den ene viktige oppgaven lærere har. Vi foreslår følgende tillegg når det gjelder Felles læringsutbytte, Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om skolens påvirkningskraft og hvordan en kan legge til rette for påvirkning som viser respekt for den enkelte elev og elevens hjem

- har kunnskap om kristendommen, andre religioner og livssyn og hvilken betydning disse har i det norske samfunn og for mennesker som har tilknytning til dem.

Under Felles læringsutbytte, Generell kompetanse, foreslår vi følgende tillegg:

Kandidaten

-kan bidra til å styrke bevisstheten om og kvaliteten i skolens oppdragende og verdiformidlende oppgave

Læringsutbytte

Vi stiller oss spørrende til om det er tjenlig i forskrifts form å liste opp læringsutbytte. Rammeplanutvalget kommenterer selv på side 6 i høringsnotatet vanskeligheter knyttet til dette. Etter vår vurdering er det bedre i forskriften å fastsette de sju kompetanseområdene gjerne med utfyllende tekst. Så vil de nasjonale retningslinjene, og videre institusjonene sine programplaner, konkretisere dette nærmere. Dette vil også gjøre det enklere formelt å komme til rette med endringer, som for eksempel eventuelt framtidig nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk utformet med tanke på profesjonsutdanninger.

Med venleg helsing

Bjarne Kvam
rektor